

проходження профілактичних щеплень, то 76,6% респондентів відповіли позитивно, 22,5% - негативно та 0,83% - відмічали несистемний підхід в цій проблемі. На питання, чи є лікарні респондента необхідні засоби для виявлення туберкульозу 55% опитаних відповіли ствердно, 36,6% не володіли інформацією, 8,3% дали негативну відповідь. На питання про наявність туберкульозу у когось з оточення – 77,6% заперечували, 15,8% - не володіли інформацією, 6,6% відповіли ствердно. 89,1% респондентів дали позитивну відповідь щодо можливості зв'язатися по телефону з сімейним лікарем. 78,3% респондентів були обізнані зі шляхами зараження на туберкульоз, 14,2% - не знали цих аспектів, 7,5% - не були точно впевнені у правильності своїх знань. При з'ясуванні наявності шкідливих звичок виявлено, що 53,3% респондентів їх не мають, 35,8% - палять, 7,5% - зловживають алкоголем, 2,5% - палять та зловживають алкоголем. 90% опитуваних відмічали вживання в достатній кількості м'яса та риба, а 86,6% респондентів – овочів та фруктів.

Висновки: проведене опитування виявило порівняно недостатній рівень обізнаності населення м. Полтава щодо основних принципів профілактики та раннього виявлення туберкульозної інфекції, що вимагає оптимізації санітарно-просвітницьких засобів в цьому напрямку.

Ключові слова: туберкульоз, обізнаність, огляди, профілактичні огляди

ВПЛИВ ВАГИ РЮКЗАКА НА СТАН ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ ДИТИНИ THE INFLUENCE OF THE WEIGHT OF THE BACKPACK ON THE CONDITION OF THE MUSCULOSKELETAL SYSTEM OF THE CHILD

Погоріла Вікторія Геннадіївна

Pohorila V.

Науковий керівник: к.пед.н. Новікова І. М.

Scientific adviser: Novikova I., PhD

Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця

Кафедра медичної і біологічної фізики та інформатики

м.Київ, Україна

Актуальність: у сучасному світі фізичному стану школярів приділяють велику увагу. Багато дітей щодня звертаються до лікарів зі скаргами на різноманітні деформації хребта, біль у спині та в зоні попереку. Тому набуває актуальності дослідження ваги рюкзака на опорно-руховий апарат дитини та розробка рекомендацій для запобігання негативних наслідків, особливо серед дітей початкових класів, у яких ще тільки формується опорно-руховий апарат.

Мета роботи: дослідити вплив ваги рюкзака на опорно-руховий апарат дитини, виявити шляхи запобігання розвитку сколіозу та інші деформації хребта.

Матеріали та методи: у роботі використані наступні наукові методи: теоретичні (проблемно-орієнтований аналіз і синтез інформаційних джерел, порівняння, узагальнення, індукція та дедукція); соціологічні методи дослідження (анкетування, опитування); методи математичної статистики для систематизації та аналізу трендів у сучасній практичній медицині.

Результати: у дослідженні проведений теоретичний аналіз фізичних основ сучасних методів дослідження опорно-рухового апарату людини та проаналізовано їх застосування в медицині, проведений аналіз проблем порушення різних функцій опорно-рухового апарату в дітей різними науковцями.

Здійснено експериментальне дослідження на базі Ставищенського ліцею №1, смт. Ставище, Білоцерківського району, Київської області. У дослідженні приймало участь 267 школярів, переважна більшість яких належала до вікової групи 6-11 років, розподіл за статтю - 67,2 % дівчат та 32,8 % хлопців. Проаналізована середня вага рюкзака для кожної вікової групи і статі та проведений порівняльний аналіз експериментальної ваги рюкзаків з державними санітарними нормами України для відповідних вікових груп. Анкетування показало якісну кореляційну залежність між вагою рюкзака та фізичними симптомами, такими як біль у спині, втома та незручність рухів. Зі збільшенням ваги рюкзака зростала інтенсивність виявлених фізичних симптомів учнів. Виявлено, що підвищена вага рюкзака впливає на зменшення гнучкості спини та збільшення напруги в плечовому поясі. В учнів вікової групи 6-7 років більш виражені фізичні реакції на важкі рюкзаки порівняно з іншими, а дівчата частіше скаржаться на фізичну важкість у зоні попереку, пов'язану з носінням важких рюкзаків, ніж хлопці. Соціологічне опитування лікарів підтверджує проведений теоретичний аналіз та експериментальне дослідження. За результатами експерименту розроблені рекомендації щодо наповнення, оптимальної ваги рюкзаків для учнів і батьків та вчителів.

Висновки: проведене дослідження впливу ваги рюкзака на опорно-руховий апарат дитини показало, що середня вага рюкзаків перевищує державні санітарні норми на 30-40 %

для відповідних вікових груп, що негативно впливає на фізичного здоров'я дітей. Розроблені рекомендації та визначені сприятливі умови для покращення здоров'я школярів. Означені перспективи подальшого дослідження.

Ключові слова: вага рюкзака, опорно-руховий апарат, фізичне здоров'я дітей, умови запобігання сколіозу.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ВІЙНИ НА ДИНАМІКУ ПОКАЗНИКІВ ЗАХВОРЮВАНOSTI НА ОКРЕМІ ХВОРОБИ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ В ПЕРІОД З 2019-2023 РОКІВ THE IMPACT OF WAR ON THE DYNAMICS OF INCIDENCE RATES FOR SPECIFIC GASTROINTESTINAL DISEASES FROM 2019 TO 2023

Погребняк Катерина Сергіївна

Pogrebnyak K.

Науковий керівник: к.мед.н., доц. Ляхова Н. О.

Scientific adviser: assoc. prof. Lyakhova N., PhD, MD.

Полтавський державний медичний університет

Кафедра громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою.

м.Полтава, Україна

Актуальність: перенесений стрес та травми, пов'язані з тривалим перебуванням в умовах військового конфлікту, прямим чином впливають на загострення захворювань шлунково-кишкового тракту. Розуміння динаміки показників є одним з передових факторів для планування охорони здоров'я, розподілу ресурсів та розроблення методів лікування та профілактики.

Актуальність даного дослідження полягає у виявленні впливу військових дій на поширення та перебіг захворювань шлунково-кишкового тракту в період з 2019-2023 роках. Важливість проведення даного аналізу проявляється в контексті підтримки громадського здоров'я, адаптації медичних програм та визначення пріоритетів у наданні допомоги постраждалим.

Мета роботи: провести дослідження впливу війни на динаміку показників захворюваності на окремі хвороби шлунково-кишкового тракту в період з 2019-2023 років.

Матеріали та методи: проведено аналіз зведеної відомості обліку захворювань (хвороби органів травлення) «4-а МКЛ ПМР». В ході роботи було використано інформаційно-статистичний та аналітичний методи обробки даних.

Результати: проаналізувавши динаміку показників захворюваності серед окремих хвороб шлунково-кишкового тракту за 2019-2023 рр. було виявлено наступне: збільшення темпу приросту у дорослих (18 років і старші) на гастроєзофагальний рефлюкс K21, гастрит та дуоденіт K29, виразку шлунку та 12-п кишки K25-K27, диспепсію K30, синдром подразненого кишківника K58. Серед дорослих (55 років і старші) темп приросту збільшився на гастроєзофагальний рефлюкс K21, гастрит та дуоденіт K29, водночас відбулося зменшення кількості хворих на виразку шлунку та 12-п кишки K25-K27, диспепсію K30, лише синдром подразненого кишківника K58 залишився без змін.

Висновки: умови воєнного конфлікту суттєво погіршують стан здоров'я населення, сприяючи зростанню кількості випадків захворювань шлунково-кишкового тракту. Наразі спостерігається необхідність комплексних заходів для забезпечення медичної допомоги та запобігання захворювання.

Для ефективної профілактики в умовах війни важливо вжити комплекс заходів. Серед них:

- _ Розповсюдження інформації про засоби захисту та профілактичні заходи через ЗМІ та соціальні мережі.

- _ Організація психологічних служб для підтримки населення в умовах стресу та тривоги.

- _ Забезпечення необхідними медичними ресурсами та ліками для лікування захворювань шлунково-кишкового тракту.

Ключові слова: темп приросту, профілактика, стрес, хвороби шлунково-кишкового тракту, військовий конфлікт.

ОРГАНІЗАЦІЯ РАНЬОГО ВИЯВЛЕННЯ ПОРУШЕНЬ ВУГЛЕВОДНОГО ОБМІНУ ТА ЙОГО ПРОФІЛАКТИКА У ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ORGANIZATION OF EARLY DETECTION OF CARBOHYDRATE METABOLISM DISORDERS AND ITS PREVENTION IN INTERNALLY DISPLACED PERSONS

Шубіна Олександра Павлівна, Рудь Карина Олегівна, Шпак Анна Віталіївна

Shubina O., Rud K., Shpak A.

Науковий керівник: к.мед.н., доц. Шаєнко З. О.

Scientific adviser: assoc. prof. Shaienko Z., PhD